

Bydgoszcz, 31 października 2023 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.III.9421.3.18.2023.TŁ.EA

**Pani
Sylvia Siadkowska
Dyrektor
Międzygminnego Ośrodka
Opiekuńczego w Pruszczu**

Szanowna Pani Dyrektor,

stosownie do art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn.zm.), zwanej w dalszej treści „ustawą”, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne.

W dniu 29 sierpnia 2023 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej, działający na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, przeprowadzili kontrolę doraźną w Międzygminnym Ośrodku Opiekuńczym w Pruszczu – zwanym dalej również Domem, DPS lub jednostką.

Zakres ww. kontroli obejmował realizację zadań oraz jakości świadczonych usług zgodnie z obowiązującymi standardami, w zakresie określonym pismem [REDAKTOWANE]

Celem kontroli było ustalenie stanu faktycznego w obszarze objętym tematyką kontroli w tym ustalenie ewentualnych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków. Kontrolą objęto stan bieżący. Szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole z kontroli.

Przedmiotowy protokół w dniu 13 października 2023 r. został podpisany przez Dyrektora jednostki podlegającej kontroli, do treści którego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Kontrolę podjęto w związku z pismem [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] mieszkańca Domu, skierowanym do organu. Pisząca wskazuje na nieprawidłową w jej ocenie realizację usług przez jednostkę w zakresie bytowym.

Dom został wpisany do Rejestru Domów Pomocy Społecznej prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego na podstawie zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej z dnia 26 stycznia 2009 r. znak: WPS.III.SSz.9013/2/2009. Zezwolenie wydane

[The text in this section is extremely faint and illegible due to low contrast and scan quality. It appears to be a multi-paragraph document.]

przekazuje na rzecz mieszkańców DPS artykuły spożywcze wykorzystywane w celu urozmaicenia posiłków.

Zespół kontrolny ustalił, że bielizna i odzież, w tym odzież wierzchnia mieszkańców oraz obuwie przechowywana jest w indywidualnych szafach ubraniowych w pokojach mieszkalnych. Podczas kontroli ustalono, iż odzież była czysta, poukładana na półkach oraz indywidualnie oznakowana przez dom za pomocą cyfry przypisanej do danej osoby. Taki sposób znaczenia odzieży ma na celu zachowanie anonimowości osób zamieszkujących jednostkę. Odzież mieszkańców dwa razy w tygodniu oddawana jest do pralni zewnętrznej [REDAKTOR]
[REDAKTOR] Zgodnie z zawartą umową, we wtorek i czwartek, odbierane są rzeczy przeznaczone do prania i przywożone rzeczy czyste. Mieszkańcy mają też możliwość skorzystania z pomieszczenia pomocniczego do prania i suszenia wyposażonego w pralkę, suszarkę i środki piorące, gdzie samodzielnie mogą wyprać swoje rzeczy.

Dom pomocy społecznej obowiązany jest, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, zapewnić mieszkańcom środki czystości i środki higieniczne w przypadku, gdy sami nie są w stanie sobie ich zapewnić. Przepisy precyzują również rodzaj tych środków, są to: w miarę potrzeby mydło, pasta i szczoteczka do mycia zębów oraz środki piorące, szampon do mycia włosów, a dla mężczyzn przybory do golenia. Podczas czynności kontrolnych inspektorzy zweryfikowali zabezpieczenie mieszkańców w środki higieny osobistej i przybory toaletowe. Nie stwierdzono braków w tym zakresie. Każdy mieszkaniec posiada koszyk na przybory higieniczne i kosmetyki. Osoby, które zakupują kosmetyki z własnych środków dokonują wyboru marki i rodzaju produktów zgodnie z własnymi upodobaniami. W pozostałych przypadkach mieszkańcy korzystają ze środków higienicznych dostarczanych przez dom w ilości zabezpieczającej potrzeby mieszkańca. Każda osoba zamieszkująca dom ma prawo wystąpić do dyrektora jednostki o zapewnienie mu niezbędnych kosmetyków i środków higieny osobistej. Łazienki ogólnodostępne wyposażone są w mydło w płynie, ręczniki papierowe i papier toaletowy.

Służby wojewody ustaliły, że Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Ośrodka dyrektor przyjmuje w sprawach skarg i wniosków. W jednostce obowiązuje procedura nr 17/M/2015 w sprawie przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków. Dokument szczegółowo określa sposób wniesienia skargi i etapy jej rozpatrzenia. Zgodnie z powyższym osoby wnoszące skargi i wnioski przyjmowane są przez dyrektora lub kierownika działu opiekuńczego. Obowiązuje pisemna, elektroniczna lub ustna forma zgłaszania uwag. Na terenie jednostki, na I piętrze w holu przy windzie, znajduje się ogólnodostępna skrzynka skarg w której można umieszczać pisma z uwagami. Książka skarg i wniosków znajduje się w gabinecie zabiegowym zlokalizowanym na I piętrze, o czym informację zamieszczono na tablicy ogłoszeń

na parterze budynku. Wszelkie skargi i wnioski rozpatruje dyrektor lub osoba przez niego upoważniona bez zbędnej zwłoki i sporządza odpowiedź na skargę. Rejestr skarg i wniosków nie zawierał wpisów.

Dom, zgodnie z art. 58 ustawy o pomocy społecznej, umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych w ramach ubezpieczenia w Narodowym Funduszu Zdrowia. Mieszkańcy na podstawie deklaracji wyboru świadczeniodawcy z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, lekarza i pielęgniarki objęci są opieką Przychodni Zdrowia [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE] Konsultacje medyczne lekarza podstawowej opieki zdrowotnej odbywają się na terenie Ośrodka raz w tygodniu, a w razie konieczności częściej.

Ustalono, że warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest zapewnienie mieszkańcom domu kontaktu z psychologiem. Celem realizacji powyższego warunku jednostka w styczniu 2023 r. nawiązała współpracę z [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] w ramach której na terenie Ośrodka raz w miesiącu odbywają się konsultacje lekarza psychiatry oraz indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem. Również w razie potrzeby odbywają się konsultacje dodatkowe w formie teleporady lub osobiste. Dokumentację w powyższym zakresie prowadzi lekarz i psycholog.

W trakcie czynności kontrolnych inspektorzy poddali analizie dokumentację [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] oraz przeprowadzili rozmowę z mieszkańcem. [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] na wniosek [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] w dniu 4.10.2022 r., wydał postanowienie o umieszczeniu [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] w domu pomocy społecznej dla osób z zespołem otępiennym, bez jego zgody. Mężczyzna przebywa w Międzygminnym Ośrodku Opiekuńczym w Pruszczu od 12 grudnia 2022 r., gdzie trafił po pobycie w szpitalu trwającym od 4.04. – 12.12.2022 r. Podczas pobytu w jednostce mieszkaniec był hospitalizowany od 23.12.2022 r. do 17.02.2023 r., w związku z odmową przyjmowania płynów i posiłków. Mężczyzna zajmuje pokój dwuosobowy wyposażony w łóżko, szafę ubraniową, szafkę nocną, stolik okolicznościowy i krzesło, co odpowiada zapisom § 6 ust. 1 pkt 3 lit c. rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. W pokoju znajduje się łazienka, aczkolwiek ustalono, iż jest ona współdzielona z innym pokojem, w którym zamieszkują kobiety. Pomieszczenie higieniczno-sanitarne ma zatem charakter koedukacyjny. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż mieszkaniec przebywając w łazience ma możliwość zamknięcia drzwi od wewnątrz zarówno od strony swojego pokoju jak również od pokoju sąsiadującego. Część pomieszczenia wydzielona na toaletę posiada dodatkowe drzwi, natomiast miejsce w którym znajduje się natrysk schowane jest za zasłoną prysznicową. Pomimo zastosowanych rozwiązań, mających na celu wydzielenie

pomieszczeń, w ocenie zespołu kontrolnego, nadal narusza to prawo mieszkańca do zachowania intymności [REDAKTOR] nie jest osobą ubezwłasnowolnioną. Pozostaje pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz lekarza psychiatry i psychologa. W dokumentacji mieszkańca znajdują się: wykaz i dawkowanie przyjmowanych leków, karty konsultacji psychiatrycznych oraz opinia psychologa. Na tej podstawie ustalono, [REDAKTOR] konsultowany był przez lekarza psychiatrę 20.02.2023 r., 20.03.2023 r., 20.04.2023 r., 20.05.2023 r. Mężczyzna porusza się samodzielnie, aczkolwiek wymaga wsparcia w czynnościach pielęgnacyjno-higienicznych, ubieraniu się, spożywaniu posiłków [REDAKTOR] [REDAKTOR] jest żonaty, ma trzy córki. Odwiedzany jest regularnie przez [REDAKTOR] z rodziną (20.12.2022 r., 25.03.2023 r., 7.04.2023 r., 30.04.2023 r., 21.05.2023 r., 17.06.2023 r., 9.07.2023 r., 29.07.2023 r., 25.08.2023 r.). Pozostałe dzieci odwiedzają mężczyznę sporadycznie, żona wcale.

Ustalono, iż mieszkaniec jest zaopatrzony w niezbędne rzeczy, w tym odzież i obuwie, środki czystości i przybory toaletowe oraz artykuły spożywcze, które dostarcza mu córka. Wszystko przechowywane jest w szafie znajdującej się w pokoju mieszkańca. W związku z faktem, iż mężczyzna zaopatruje się w środki higieny osobistej z pomocą córki, nie korzysta w tym zakresie z zasobów domu. Odzież mieszkańca dostarczana przez córkę jest w trwały sposób podpisana jego imieniem i nazwiskiem. Z kolei części garderoby, w które mieszkaniec być zaopatrzony podczas przyjęcia do domu oznaczono za pomocą cyfry przypisanej danej osobie. Dokumentacja mieszkańca zawiera wykaz rzeczy osobistych, które posiadał podczas przyjęcia do Domu. Na podstawie informacji przekazanych przez Dyrektora jednostki ustalono, iż córka podczas odwiedzin taty zgłaszała zastrzeżenia dotyczące brakujących części garderoby mężczyzny. Pomimo podjętych przez personel domu prób odnalezienia zagubionej odzieży nie udało się odzyskać ani butów ani koszulek mieszkańca. Aby zapobiec ponownym podobnym sytuacjom szafa w której mężczyzna przechowuje odzież jest zamykana na klucz dostępny tylko jemu samemu i personelowi domu. Ponadto odzież [REDAKTOR] nie jest oddawana do pralni zewnętrznej. W ramach zajęć terapeutycznych przy pomocy personelu domu mężczyzna korzysta z pomieszczenia pomocniczego do prania i suszenia. Kolejne uwagi córki dotyczyły pogarszającego się stanu motorycznego mieszkańca, który jak wynikało z relacji odwiedzającej przebywając w domu ćwiczył na rowerze stacjonarnym. Wobec powyższego w zakresie oferty zajęć skierowanej do [REDAKTOR] znalazły się ćwiczenia na rowerze stacjonarnym. Mężczyzna jednak nie zawsze wyraża chęć skorzystania z nich. Dla poprawienia sprawności fizycznej w okresie 8-19.05.2023 r. mężczyzna korzystał z zabiegów rehabilitacyjnych w [REDAKTOR].

Jak wynika z dokonanych ustaleń nikt z rodziny mężczyzny nigdy nie zwrócił się z prośbą do personelu domu o udzielenie informacji na temat stanu zdrowia mieszkańca czy zażywanych leków. Zespół inspektorów przeprowadził w ramach czynności kontrolnych rozmowę z mieszkańcem, jak ustalono ww. nie zgłasza uwag w zakresie warunków pobytu panujących w jednostce.

Zespół Kontrolny, po zapoznaniu się z aktami sprawy, nie potwierdził nieprawidłowości opisanych w piśmie kierowanym do Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy

Mając na uwadze powyższe oraz w oparciu o ustalenia zawarte w protokole kontroli, Wojewoda Kujawsko-Pomorski ocenia kontrolowany wycinek działalności jednostki **pozytywnie z uchybieniami**¹.

W związku z zakończeniem postępowania kontrolnego, przekazując powyższe uwagi i wnioski, Wojewoda Kujawsko-Pomorski zaleca jednostce kontrolowanej:

1. Przeniesienie mieszkańców z pokoi 3, 4, 7, 8, 9, 10 dla których przeznaczono wspólne łazienki, w sposób umożliwiający użytkowanie tych pomieszczeń, przez osoby tej samej płci w celu zapewnienia intymności.

Termin wykonania: niezwłocznie.

W wyżej wymienionej kwestii funkcjonowanie ośrodka wymaga podjęcia stosownych działań. Po zrealizowaniu powyższych zaleceń jednostka wykonywać będzie zadania ustawowe, w zakresie objętym tematyką kontroli, w sposób prawidłowy.

Na podstawie art. 128 ustawy o pomocy społecznej:

- 1) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia;
- 2) Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia;
- 3) w przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń, kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków;

¹ Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosuje 5 stopniową skalę oceny: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna nieprawidłowościami, negatywna (Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r.). Przez uchybienie – należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań. Przez nieprawidłowość – należy rozumieć działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli jest nielegalne, niegospodarne, niecelowe lub nierzetelne, a w przypadku kontroli wykonywania zadań – nieskuteczne, niewydajne lub nieoszczędne.

- 4) w przypadku uwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w pkt 1, kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w pkt 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń;
- 5) w przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności kontrolowanej jednostki Wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tej jednostki lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej;
- 6) organ, o którym mowa w pkt 5, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić Wojewodę o podjętych czynnościach.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do niniejszych zaleceń pokontrolnych proszę o poinformowanie Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wniosków z kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku podjęcia zaleconych działań.

Jednocześnie informuję, iż w przypadku braku realizacji zaleceń pokontrolnych we wskazanym terminie, zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w trybie art. 131 ustawy, zmierzające do wymierzenia kary pieniężnej, określonej w przepisie art. 130 ust. 1 przedmiotowej ustawy.

Z poważaniem

Z up. Wojewody Kujawsko-Pomorskiego

Józef Ramlau
Wicewojewoda

Otrzymują:

1. Adresat:
ul. Łowińska 9
86-120 Pruszcz.
2. A/a

